

Niet omdat het kan, maar omdat het moet

29-11-2016 08:40

In het ene project stond het vakblad *Petrochem* centraal. Dat verschijnt voortaan op papier dat is gemaakt van landbouwafval. In het andere stond niet het papier centraal, maar de bedrijfsvoering: ANWB Media bundelde de redactie en productie van de publieksbladen *Op Pad* en *SNP Reismagazine*.

Suikerrietpapier

Vakmagazine *Petrochem* wordt voortaan gedrukt op papier dat grotendeels is gemaakt van de vezels van suikerrietafval. Een klein deel bestaat uit houtvezels van de eucalyptusboom. Het magazine krijgt daardoor een andere 'look and feel': geen glossy cover maar een iets lichtere, matte uncoated papiersoort met een natuurlijke kleur. In vergelijking met eerdere nummers daalt daardoor de CO₂-footprint met 10%. Dat is inclusief het vershippen van het papier vanuit India, waar het wordt gemaakt.

Het totale milieueffect is groter: 40%. Dat komt doordat de vezels gemaakt worden van afval en het gewas niet om de vezels wordt geteeld. In de modellen die gebruikt worden om de milieulast van een product te

berekenen, tellen zaken als ozonlaagaantasting, uitputting van mineralen en metalen, onttrekking van water en landgebruik ook mee. Bij het berekenen van de milieu-impact van de teelt en de productie van een gewas wordt de last verdeeld over alle producten die ervan gemaakt worden, naar rato van hun economische waarde. Daardoor is de impact van een product dat van 'afval' wordt gemaakt een stuk lager dan van een product waarvoor gewassen (zoals hout) speciaal verbouwd moeten worden, hoe milieuvriendelijk die teelt op zich ook is.

Het papier dat voorheen werd gebruikt was al [FSC-gecertificeerd](#), en behoorlijk duurzaam. De vezels voor de productie van FSC-papier zijn afkomstig van takken van duurzaam beheerde bomen. Bovendien bestaat ruim 80% van het nieuw in Nederland gemaakte papier en karton uit oud papier. Toch is er met suikerrietpapier nog extra milieuwinst te halen. Zakelijk voordeel levert het niet op: omdat de productie nog beperkt is, is het papier duurder, maar dat heeft de uitgever er wel voor over.

ANWB Media

De ANWB heeft het bij de verduurzaming niet zozeer in het papier gezocht, als wel in de bedrijfsvoering. Papier bepaalt weliswaar voor een groot deel hoe groot de milieubelasting van een tijdschrift is, bij de reisbladen van ANWB Media, *SNP Reismagazine* en *Op Pad*, hebben de (vaak verre) reizen van auteurs ook een behoorlijke impact.

Voorheen werden de bladen op verschillende locaties gemaakt. De redacties zijn nu samengevoegd en ingekrompen, waardoor de tijdschriften met minder manuren worden geproduceerd. Een kleinere redactie en minder content betekent minder vlieg- en autoreizen door freelancers en reductie van het aantal vierkante meters kantoorruimte.

Zo bereiken de twee bladen een flinke besparing, zowel op de CO2-uitstoot als op de kosten. Het aantal vliegtuigkilometers is met 30% en het aantal autokilometers is met 10% gedaald. En dat terwijl er juist meer exemplaren geproduceerd worden. Voorheen verschenen ieder jaar acht edities van *Op Pad* en vier van *SNP Reismagazine*. Na het samenvoegen wordt dat ieder zes keer per jaar. *Op Pad* zal iets dunner worden, terwijl de oplage van *SNP Reismagazine* juist groeit. Al met al zullen er jaarlijks circa 45.000 tijdschriften meer worden geproduceerd. Dat betekent meer papier en dus milieu-impact. Toch neemt het totaal aan emissies (waterverbruik, energieverbruik, reizen naar het buitenland en woon-werkverkeer) niet toe als gevolg van de samenvoeging van de redacties. De totale klimaatimpact van het uitgeverijbedrijf daalt met één derde op jaarbasis. Voor de twee titels blijft de CO2-footprint ondanks de 45.000 extra tijdschriften gelijk.

Rol uitgever

Of het nu om de papierkeuze gaat, de redactie of de distributie, de uitgever is de spil bij de verduurzaming van uitgeefproducten. Hij of zij beslist of het product er komt, wie er aan meewerkt en in welke vorm en oplage het verschijnt. Met deze twee pilots hebben de betrokken uitgevers samen met de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), de Nederlandse papier- en kartonindustrie (VNP) en Papierenkarton.nl laten zien dat efficiency en duurzaamheid ook in de uitgeefsector hand in hand gaan.

Frank Veerkamp